

گام های سرمایه گذاری در بورس

به دنیای بورس خوش آمدید، برای سرمایه گذاری در بورس، باید گام های زیر را طی کنید:

گام اول: مطالعه، مشورت و توجه به اصول سرمایه گذاری در بورس

گام اول برای سرمایه گذاری در بورس، مطالعه و شناخت کافی درباره این بازار، مشورت با افراد حرفه ای و تعیین هدف از سرمایه گذاری در بورس است. توصیه می کنیم به اصول زیر توجه داشته باشید:

- ۱- با نگاه بلندمدت سرمایه گذاری کنید.
- ۲- توجه داشته باشید که ذات بورس با نوسان همراه است، بنابراین در مواجهه با افت و خیزهای مقطعی بازار، هیچگاه بصورت شتابزده و هیجانی اقدام به خرید یا فروش سهام نکنید.
- ۳- برای شروع کار، از سرمایه های مازاد خود استفاده کنید و سرمایه های ضروری خود را وارد بورس نکنید.
- ۴- حتما برای سرمایه گذاری در بورس، با افراد متخصص مشورت کنید. کارگزاران رسمی بورس که مجوز مشاوره دارند، یکی از مناسب ترین گزینه ها برای مشورت در سرمایه گذاری هستند.

گام دوم: دریافت کد معاملاتی

حتما شما هم در یک یا چند بانک، دارای حساب بانکی هستید. همانطور که برای پس انداز و سرمایه گذاری در بانک، نیازمند دریافت شماره حساب بانکی هستید، برای سرمایه گذاری در بورس هم باید در اولین گام، کد معاملاتی دریافت کنید. برای دریافت کد معاملاتی، می توانید با در دست داشتن مدارک شناسایی شامل شناسنامه و کارت ملی، به یکی از کارگزاران رسمی بورس مراجعه کنید.

گام سوم: خرید و فروش سهام

برای خرید و فروش سهام، نیازی نیست به تالار بورس مراجعه کنید. خرید و فروش سهام صرفاً از طریق شرکت های کارگزاری و به یکی از روش های زیر انجام می گیرد:

- مراجعه حضوری به کارگزاری و ارائه سفارش خرید یا فروش
- سفارش تلفنی به کارگزاری، برای خرید یا فروش سهام
- سفارش اینترنتی به کارگزاری، برای خرید یا فروش سهام
- خرید یا فروش مستقیم سهام توسط خود فرد، از طریق سامانه معاملات آنلاین (برخط)
تفاوت سفارش اینترنتی و معاملات آنلاین (برخط) این است که در سفارش اینترنتی، شما بجای مراجعه حضوری به دفتر کارگزاری و تکمیل فرم سفارش خرید یا فروش سهام، به پایگاه اینترنتی کارگزاری مراجعه کرده و فرم سفارش خرید یا فروش سهام را از طریق اینترنت تکمیل کرده و در اختیار کارگزار قرار می دهید، اما در نهایت، این کارگزار است که عملیات خرید یا فروش سهام را براساس سفارش شما انجام می دهد، اما در معاملات آنلاین، شما پس از دریافت گذرواژه و رمز عبور از کارگزاری، می توانید شخصاً نسبت به خرید و فروش سهام از طریق اینترنت اقدام کنید. افزایش سرعت، سهولت و عدالت در دسترسی به بورس و خرید و فروش سهام، مهمترین مزیت معاملات آنلاین است.

"توصیه می شود افرادی از روش معاملات آنلاین استفاده کنند که تجربه بیشتری در خرید و فروش سهام دارند."

چند توصیه مهم برای سرمایه گذاری در بورس

۱- همواره سبدی از سهام متنوع تشکیل دهید تا ریسک سرمایه گذاری شما کاهش یابد. با این کار، زیان ناشی از کاهش قیمت یک یا چند سهم، با سود ناشی از افزایش قیمت سایر سهام موجود در سبد سرمایه گذاری شما کاهش خواهد یافت.

۲- حتی الامکان، بجای خرید مستقیم سهام، از طریق صندوق های سرمایه گذاری وارد بورس شوید، چون این صندوق ها، توسط افراد حرفه ای اداره شده و تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار فعالیت می کنند، بنابراین ریسک سرمایه گذاری شما تا حد زیادی کاهش می یابد. جالب است بدانید برخی از صندوق

های سرمایه گذاری، پرداخت حداقل سود مشخصی را تضمین می کنند.

۳- به شایعات توجه نکنید و همواره براساس اطلاعات واقعی و معتبر تصمیم گیری کنید. عمده پایگاههای اینترنتی رسمی بورس عبارتند از:

سازمان بورس و اوراق بهادار <http://www.seo.ir>

پایگاه اطلاع رسانی بازار سرمایه <http://www.sena.ir>

پایگاه آموزشی - فرهنگ سازی بازار سرمایه <http://www.sidsco.ir>

شبکه اطلاع رسانی کدال <http://www.codal.ir>

بورس اوراق بهادار تهران <http://www.irbourse.com>

مدیریت فناوری بورس تهران <http://www.tsetmc.com>

مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس
<http://www.rdis.ir>

عرضه اینترنتی کتب آموزشی بازار سرمایه
<http://www.bourseshop.ir>

نرم افزار بورس همراه <http://www.mobilebourse.ir>

تالار مجازی بورس، یک پیشنهاد جذاب برای تازه واردها

اگر نگران آن هستید که با سرمایه گذاری در بورس، ضرر و زیان کنید، توصیه می کنیم قبل از سرمایه گذاری واقعی در بورس، سرمایه گذاری در فضای شبیه سازی شده بورس را تجربه کنید؛ سامانه اینترنتی تالار مجازی بورس ایران به نشانی www.irvex.ir این امکان را برای شما فراهم می کند.

تالار مجازی بورس ایران با شبیه سازی فضای واقعی بورس، به شما کمک می کند که بدون نیاز به پول و بدون آنکه ریسکی متوجه شما شود، سرمایه گذاری براساس شرایط واقعی بورس را تجربه کنید، چون قیمت سهام و سایر شرایط در این تالار، تا

حد بسیار زیادی، منطبق با شرایط واقعی بورس است، بنابراین شما می‌توانید مهارت خود در سرمایه‌گذاری و کسب بازدهی از بورس را با سایر کاربران تالار مقایسه کنید.

پرسش‌ها و پاسخ‌های متداول

سؤال (۱) بورس اوراق بهادار چیست؟

برای هر کالایی معمولاً یک بازار وجود دارد، بازار خودرو، بازار سیمان، بازار فرش، بازار طلا. بعضی از بازارها سنتی‌اند و خاطره‌انگیزند، بعضی هم پیشرفته و امروزی. اما همه بازارها، یک ویژگی مشترک دارند: آنهم اینکه در آنها، کالاها یا به عبارت دیگر، دارایی‌های مختلف خرید و فروش می‌شود، پس مشخص شد که در تعریف کلی، بازار، محل خرید و فروش دارایی است. اما دارایی چه انواعی دارد. در یک طبقه بندی کلی، دارایی به دو نوع دارایی واقعی و دارایی مالی تقسیم بندی می‌شود.

اجازه دهید با یک مثال، در این باره توضیح دهیم. خودرو یک دارایی واقعی یا مشهود است، اما سهام کارخانه خودروسازی، یک دارایی مالی است، یا مثلاً سیمان یک دارایی واقعی است، اما سهام کارخانه سیمان سازی یک دارایی مالی. بد نیست به این نکته هم اشاره کنیم که به دارایی واقعی، دارایی مشهود و به دارایی مالی، دارایی نامشهود یا کاغذی هم گفته می‌شود.

حالا که با تعریف دارایی‌های مالی آشنا شدید، به سراغ مفهوم بورس می‌رویم. بورس بازاری است که در آن، انواع دارایی‌های مالی خرید و فروش می‌شود. دارایی‌هایی مثل سهام شرکت بزرگ و سودآور از صنایع مختلف و متنوع مثل خودروسازی، سیمان، مخابرات، بانک و... این بازار هم قانونی است، هم مطمئن، هم پیشرفته و هم سودآور.

افرادی که از طریق بورس، سهام شرکت‌ها را می‌خرند یا در واقع در بورس سرمایه‌گذاری می‌کنند، به نسبت سهامی که خریده‌اند، در منافع آن شرکت سهام خواهند شد و چون اغلب شرکت‌های بزرگ و معتبر در بورس پذیرفته می‌شود، بنابراین احتمال کسب سود هم در بورس بیشتر است. البته برای انتخاب سهام شرکت‌ها باید به نکات مهمی توجه داشت که در برنامه

های بعدی، به آنها اشاره خواهیم کرد. نکته دیگر اینکه در بورس، صرفاً سهام شرکت‌ها خرید و فروش نمی‌شود، بلکه سایر انواع اوراق بهادار مثل اوراق مشارکت نیز داد و ستد می‌شود که در برنامه‌های آینده به تفصیل درباره آنها توضیح خواهیم داد.

سؤال ۲) افرادی که سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس را خریداری می‌کنند، چگونه سود کسب می‌کنند؟

افرادی که سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس را خریداری می‌کنند، از دو محل سود بدست می‌آورند:

۱- سود سالیانه شرکت‌ها. شرکت‌ها معمولاً در پایان هر سال، سودی را بین سهامداران خود توزیع می‌کنند. در صورتی که شرکت عملکرد قابل قبولی داشته باشد، سود بهتری نیز بدست می‌آورد که بخشی از این سود، بصورت نقدی بین سهامداران توزیع شده و برخی هم صرف برنامه‌های توسعه‌ای شرکت می‌شود.

۲- دوم، افزایش قیمت سهم. هر اندازه عملکرد و برنامه‌های شرکت بهتر باشد، متقاضی برای خرید سهام آن شرکت نیز در بورس، بیشتر خواهد بود و این امر، باعث می‌شود قیمت سهام شرکت افزایش یابد. بنابراین، اگر فرد، سهام شرکت خوبی را انتخاب کرده باشد، علاوه بر دریافت سود نقدی، از محل افزایش قیمت سهام آن شرکت نیز سود بدست خواهد آورد.

سؤال ۳) سرمایه‌گذاری در بورس چه مزایای دارد؟

سرمایه‌گذاری در بورس مزایای متعددی دارد، از جمله:

۱- کسب سود: همانطور که گفته شد، سهامداران از دو محل دریافت سود نقدی و افزایش قیمت سهام، سود بدست می‌آورند.

۲- برخورداری از حمایت قانونی: بورس بازاری قانونی است، بنابراین کلیه افرادی که در بورس سرمایه‌گذاری می‌کنند، از حمایت قانونی برخوردار هستند.

۳- حفظ سرمایه در مقابل تورم: با سرمایه‌گذاری مناسب و آگاهانه در بورس، ارزش دارایی افراد در مقابل تورم حفظ می‌گردد، زیرا فرد به نسبت سهام خود در دارایی شرکت سهام است و با رشد ارزش دارایی‌های شرکت به مرور زمان، ارزش سهام فرد نیز افزایش می‌یابد.

- ۴- قابلیت نقدشوندگی : سرمایه گذاران بورس هر زمان که بخواهند می توانند سهام خود را فروخته و در کوتاه ترین زمان ممکن، به پول خود دسترسی پیدا کنند.
- ۵- امکان سرمایه گذاری با هر مبلغی : برای خرید سهام، محدودیت ریالی وجود ندارد و افراد با هر مبلغی، می توانند در بورس سرمایه گذاری کنند.
- ۶- مشارکت در اداره شرکت : سهامداران به نسبت سهام خود، مالک شرکت محسوب می شوند، بنابراین می توانند به همان اندازه، در تصمیم گیری درخصوص نحوه اداره شرکت، انتخاب مدیران و... مشارکت نمایند.

سؤال ۴) برای انتخاب یک سهم، به چه معیارهایی باید توجه کرد؟

برای انتخاب یک سهم خوب، باید به این معیارها توجه کرد:

- ۱- وضعیت دارایی ها و بدهی های شرکت : یکی از عوامل موثر در انتخاب سهام یک شرکت، وضعیت دارایی ها، بدهی ها و حقوق صاحبان سهام شرکت است. هر اندازه این وضعیت مطلوب تر باشد، نشان دهنده شرایط مناسب شرکت برای سرمایه گذاری است. به این منظور، می توان ترازنامه شرکت را مورد بررسی قرار داد.
- ۲- سود نقدی هر سهم : علاوه بر وضعیت درآمدی شرکت، میزان سودی که شرکت به هر سهم خود می دهد نیز در انتخاب سهم خوب، حائز اهمیت است.
- ۳- تداوم روند سودآوری : اگرچه سودآور بودن شرکت در انتخاب سهام آن بسیار مهم است، اما باید توجه داشت که این سودآوری، باید یک فرآیند مستمر و مداوم باشد، نه مقطعی. با مطالعه اطلاعات و برنامه های آتی شرکت، می توان نسبت به این موضوع آگاهی کسب نمود.
- ۴- نسبت قیمت به درآمد سهم (P/E) : نسبت قیمت به درآمد سهم بیانگر آن است که قیمت سهام شرکت، چند برابر میزان سود نقدی که شرکت به هر سهم خود تخصیص می دهد. به عبارت دیگر، این نسبت نشان می دهد که آیا قیمت سهام به نسبت سودی که بین سهامدارانش توزیع می کند، ارزش دارد.
- ۵- صنعتی که شرکت در آن فعالیت می کند : هنگام انتخاب سهام یک شرکت، باید به این موضوع توجه کرد که آیا صنعتی که شرکت در آن صنعت فعالیت می کند، از شرایط مناسبی در حال و آینده برخوردار است یا خیر. شرایط خرد و کلان اقتصادی چه تأثیری بر این صنعت خواهد گذاشت. صنایع رقیب

این صنعت در حال و آینده، چه وضعیتی دارند. آیا شرایط بین المللی بر این صنعت تأثیر مثبت یا منفی خواهد داشت و...
۶ - قابلیت نقدشوندگی: یکی از معیارهای انتخاب سهام خوب، قابلیت نقدشوندگی سهام است، به این معنا که هر وقت دارنده آن سهم قصد فروش آن را داشت، بتواند به راحتی، سهام خود را بفروشد. هر اندازه که دفعات خرید و فروش روزانه یک سهم بیشتر باشد، قابلیت نقدشوندگی آن سهم نیز بالاتر خواهد بود.

سؤال ۵) آیا بورس فقط جای افراد حرفه ای است یا افراد غیرحرفه ای که قدرت خطرپذیری کمتری دارند هم می توانند در بورس سرمایه گذاری کنند؟

خیر، بورس امکان سرمایه گذاری برای قشرهای مختلف را فراهم آورده است. افراد حرفه ای که فرصت و تخصص لازم برای تحلیل مستمر اطلاعات سهام را دارند، می توانند با خرید سهام و مشارکت در قراردادهای آتی بورس سهام و کالا، بطور مستقیم در بورس سرمایه گذاری کنند. اما افرادی که توانایی و یا فرصت مطالعه و تحلیل مستمر اطلاعات سهام را ندارند، می توانند با خرید واحدهای سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری، در بورس سرمایه گذاری کنند. با این کار، در واقع افراد پول خود را به دست افراد حرفه ای می سپارند تا تحت نظارت سازمان بورس، در بورس سرمایه گذاری کنند. این کار، ریسک سرمایه گذاری در بورس را برای افراد غیرحرفه ای کاهش می دهد. افراد غیرحرفه ای همچنین می توانند بجای خرید سهام، سایر اوراق بهاداری را که در بورس خرید و فروش می شود، مانند اوراق اجاره، اوراق مشارکت و... خریداری کنند. این اوراق اگرچه در مقایسه با سهام، بازده کمتری دارد، اما ریسک کمتری را هم بدنبال دارد.

سؤال ۶) صندوق سرمایه گذاری چیست؟

صندوق های سرمایه گذاری که عمدتاً توسط کارگزاران رسمی بورس تأسیس می شود، تحت نظارت سازمان بورس و با مدیریت افراد متخصص، فعالیت کرده و وجوهی را که سرمایه گذاران در اختیار آنها قرار می دهند، در سبد متنوعی از سهام و سایر اوراق بهادار سرمایه گذاری می کنند، بنابراین، بازده مناسب تری را نصیب سرمایه گذاران کرده و ریسک سرمایه گذاری در بورس را برای غیرحرفه ای ها، کاهش می دهند. به افرادی که بتازگی قصد دارند وارد بورس شوند

توصیه می شود بجای خرید مستقیم سهام شرکت ها، از طریق صندوق های سرمایه گذاری اقدام کنند.

سؤال ۷) اوراق اجاره چیست؟

همانطور که گفته شد، در بورس، علاوه بر سهام شرکت ها، سایر انواع اوراق بهادار هم معامله می شود. یکی از انواع اوراق بهادار، اوراق اجاره است. اوراق اجاره یک ابزار سرمایه گذاری جدید و اسلامی است که همانند اوراق مشارکت، بازدهی مشخص و مطمئن را نصیب سرمایه گذاران می کند، بنابراین ریسک این اوراق در مقایسه با سهام، بسیار کمتر است. افرادی که پول مازاد دارند، می توانند با خرید اوراق اجاره که در بورس داد و ستد می شود، در فواصل زمانی مشخص (مثلا سه ماهه)، سود معینی را دریافت نموده و هر زمان که به پول نیاز داشتند نیز این اوراق را از طریق بورس، به سایر متقاضیان بفروشند. امروزه حجم بسیار زیادی اوراق اجاره در بازارهای مالی دنیا خرید و فروش می شود.

"مهم نیست که شما، کارمند هستید یا دانشجو، خانم خانه دار هستید یا صاحب یک فروشگاه، جوان هستید یا بازنشسته. مهم این است که بیاموزید از پس اندازهای خود به بهترین شکل استفاده کنید. بورس، یکی از روش های مناسب، قانونی و مطمئن برای سرمایه گذاری است، پس هوشمندانه سرمایه گذاری کنید."

